

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 226.943 van 28 maart 2014
in de zaak A. 206.444/X-15.218.**

In zake : Edmond VAN HOOFF
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Griet Cnudde
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 64/101
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de PROVINCIE ANTWERPEN
2. het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Johan Claes
kantoor houdend te 2550 Kontich
Mechelsesteenweg 160
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 24 september 2012, strekt tot de nietigverklaring van :

- “- Het Ministerieel Besluit van 10 juli 2012 houdende de goedkeuring van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan [hierna: PRUP] ‘Pastoor Wuytsstraat’ te Mol
- Het Besluit van de Provincieraad van de Provincie Antwerpen van 22 maart 2012 tot definitieve vaststelling van het PRUP ‘Pastoor Wuyts[s]straat’ te Mol.
 - Het besluit van 5 augustus 2010 van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, administratie Milieu-, Natuur- Land- en Waterbeheer, afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid, Dienst Mer waarbij voor het [...] provinciaal RUP ‘Afbakening kleinstedelijk gebied Mol’ en negen deelplannen waaronder het PRUP ‘Pastoor Wuyts[s]straat’ de ontheffing wordt verleend van de verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 december 2013.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Veronique Elsemans, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Filip van Dievoet, die *loco* advocaat Johan Claes verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. In de loop van 2010 start de provincie Antwerpen met de opmaak van een PRUP Afbakening kleinstedelijk gebied Mol en nog diverse andere ruimtelijke uitvoeringsplannen waaronder, in de noordoostelijke rand van

het kleinstedelijk gebied met de deelgemeente Sluis, een PRUP Pastoor Wuytsstraat.

Doel van dit laatste PRUP is de herbestemming van een woonuitbreidingsgebied naar een stedelijk woongebied, behoudens wat de zuidelijke tip betreft die een groenzone, meer bepaald een zone voor stadsrandpark, moet worden. In dat zuidelijke deel is verzoeker eigenaar van een perceel.

Voorts ligt ten oosten van het gebied het habitatrictlijngebied nr. 20 “Valleigebied van de Kleine Nete met aangrenzende brongebieden, moerassen en heide”. De Vleminickloop zorgt voor een verbinding tussen het habitatrictlijngebied en het plangebied.

Op 25 mei 2010 wordt door het provinciebestuur een verzoek tot ontheffing van de plan-MER-plicht ingediend bij de dienst Mer. De dienst Mer deelt met een schrijven van 5 augustus 2010 mee dat de opmaak van een plan-MER niet noodzakelijk is.

Op 9 februari 2011 wordt een plenaire vergadering georganiseerd met betrekking tot het voorontwerp van PRUP.

De provincieraad van Antwerpen stelt in zitting van 23 juni 2011 het PRUP Pastoor Wuytsstraat te Mol voorlopig vast.

Een openbaar onderzoek wordt georganiseerd van 19 augustus tot en met 17 oktober 2011. Tijdens dit openbaar onderzoek heeft verzoeker een bezwaar ingediend.

Op 21 december 2011 brengt de Provinciale commissie ruimtelijke ordening advies uit.

De provincieraad van Antwerpen stelt ter zitting van 22 maart 2012 het PRUP Pastoor Wuytsstraat te Mol definitief vast. Op 10 juli 2012 keurt de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport het PRUP Pastoor Wuytsstraat goed. Het goedkeuringsbesluit wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 26 juli 2012.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van verzoeker

4. Verzoeker leidt een eerste middel af “uit de schending van art. 2.2.2. § 1, 3° [Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO)], het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel en de schending van art. 2.1.2. § 1 en 2 VCRO en de bindende bepalingen van het [Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV)] omtrent de afbakening van de stedelijke gebieden”.

Toegelicht wordt dat Mol in het bindend gedeelte van het RSV wordt aangeduid als structuurondersteunend kleinstedelijk gebied en dat de afbakening van de stedelijke gebieden geschiedt in PRUP's. Dit impliceert een chronologie “waarbij in een eerste stap het structuurondersteunend kleinstedelijk gebied wordt afgebakend, om in een tweede stap binnen het aldus afgebakende gebied bedrijventerreinen af te bakenen”. Te dezen is het PRUP Pastoor Wuytsstraat vastgesteld vooraleer het PRUP Afbakeningslijn kleinstedelijk gebied Mol definitief was vastgesteld.

Beoordeling

5. In zoverre verzoeker in het middel ervan uitgaat dat het bestreden PRUP Pastoor Wuytsstraat betrekking heeft op de afbakening van een regionaal bedrijventerrein, mist het feitelijke grondslag.

Ter zitting van de provincieraad van Antwerpen van 22 maart 2012 is als punt 4/5 van de agenda eerst dit PRUP Afbakeningslijn kleinstedelijk gebied Mol definitief vastgesteld geworden en pas daarna, als punt 4/9, het PRUP Pastoor Wuytsstraat. Hieruit volgt dat de provincieraad van Antwerpen de afbakening voor een voldoende juridisch vaststaand feit mocht houden op het ogenblik dat hij tot de definitieve vaststelling van het bestreden PRUP overging. De omstandigheid dat de vaststelling van het PRUP Afbakeningslijn kleinstedelijk gebied Mol pas bindende en uitvoerbare kracht verkreeg door de goedkeuring ervan op 10 juli 2012, doet hieraan geen afbreuk.

Voor zoveel er al de door verzoeker beweerde chronologie bestond, blijkt niet dat de plannende overheid die heeft miskend.

Overigens is het beroep dat tegen de vaststelling van het PRUP Afbakeningslijn kleinstedelijk gebied werd ingesteld, door de Raad van State verworpen bij arrest nr. 223.903 van 14 juni 2013.

6. Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van verzoeker

7. In een tweede middel voert verzoeker aan: “de schending van art. 2.2.2. § 1, 6° VCRO, artikel 4.2.1. van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid [hierna: DABM], artikel 4.2.3. § 1 DABM en art. 4.2.3. § 2, 2° lid DABM, art. 4.3.3. § 3, 2° DABM, schending van 36ter, §§ 3 en 4 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu [hierna: decreet natuurbehoud], van art. 6, leden 3 en 4 van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora [hierna: habitatrichtlijn], artikel 2.2.2. § 1, 6° VCRO, samen met de schending van het voorzorgs- en preventiebeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het

rechtszekerheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur”.

In een eerste onderdeel van het middel wordt betoogd dat ten oosten van het plangebied het habitatrichtlijngebied nr. 20 “Valleigebied van de Kleine Nete met aangrenzende brongebieden, moerassen en heide” ligt en dat voor de speciale beschermingszone binnen de potentiële invloedssfeer van het RUP een voortoets op passende beoordeling werd gemaakt, die verwerkt werd in de plan-MER-screening en op basis waarvan de plannende overheid oordeelde dat een passende beoordeling en de opmaak van een plan-MER niet vereist zijn. Uit deze voortoets blijkt dat er onzekerheid is omtrent de effecten van het plangebied op het speciaal beschermingsgebied en dat er essentiële maatregelen worden voorgesteld om significante effecten te vermijden. Wat de soorten van de habitatrichtlijn betreft, geldt dat de verspreiding van de aanwezige soorten een leemte in de kennis vormt voor de voortoets passende beoordeling. Door de leemte in de kennis kunnen de verwerende partijen op het eerste gezicht niet aantonen dat een risico niet bestaat. De voorhanden zijnde objectieve gegevens kunnen niet uitsluiten dat er significante gevolgen zijn.

Volgens een tweede onderdeel blijkt uit het ingediende screeningsrapport niet dat er geen significante effecten te verwachten zijn en wordt bijgevolg in het ontheffingsbesluit van de dienst Mer ten onrechte geconcludeerd dat er geen significante gevolgen te verwachten zijn. De beslissing van de dienst Mer is kennelijk onredelijk tot stand gekomen.

Beoordeling

8. Op grond van de in het middel aangevoerde bepalingen, dient een plan dat een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, onderworpen te worden aan een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone. Een dergelijke passende beoordeling, die in voorkomend geval in een plan-MER moest gebeuren, heeft te dezen niet plaatsgehad. Volgens

een voortoets passende beoordeling die in de plan-MER-screening was geïntegreerd, bestond daartoe geen noodzaak. De dienst Mer volgde die zienswijze.

Er is, gelet op artikel 2, 30°, van het decreet natuurbescherming, sprake van een “betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone” onder meer wanneer er meetbare en aantoonbare gevolgen zijn voor de staat van instandhouding van de soort(en) of de habitat(s) waarvoor de speciale beschermingszone is aangewezen.

9. Het eerste middelonderdeel bekritiseert de conclusie in de screeningsnota dat het PRUP niet leidt tot een betekenisvolle aantasting van de te beschermen habitats en soorten. Nochtans is, volgens verzoeker, vanwege een leemte in de kennis niet aangetoond dat er geen risico op schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied bestaat. Verzoeker focust daartoe op de vermeldingen in de screeningsnota op bladzijden 112 en 125 dat de verspreiding van de aanwezige soorten in het habitatrichtlijngebied een leemte in de kennis vormt, respectievelijk dat het onduidelijk is welke functie het onderzoeksgebied PRUP Pastoor Wuytsstraat heeft voor de fauna binnen de speciale beschermingszone.

10. In de screeningsnota wordt uitgelegd dat er voor het PRUP Pastoor Wuytsstraat geen vermoeden van betekenisvolle aantasting van een speciale beschermingszone bestaat, maar dat een nader onderzoek op zijn plaats is om het vermoeden te bevestigen en te onderbouwen. De bewuste voortoets passende beoordeling wordt geïntegreerd in de plan-MER-screening, onder de discipline “fauna en flora”.

Deze plan-MER-screening wordt voorafgegaan door een weergave van de referentietoestand met betrekking tot het betrokken habitatrichtlijngebied:

“5.1.4.1 Beschrijving

[...]

Het habitatrichtlijngebied ‘Valleigebied van de Kleine Nete met aangrenzende brondgebieden, [...] moerassen en heide’ (BE2100026) strekt zich uit over de gemeenten Lommel, Mol, Dessel, Retie, Arendonk, Kasterlee, Geel, Olen, Herentals, Vorselaar, Grobbendonk, Nijlen, Zandhoven, Ranst en Lier.

Dit habitatrichtlijngebied werd aan de Europese Commissie voorgesteld met mededeling van volgende gegevens:

- Omschrijving : Complex, gedeeltelijk binnen het Vogelrichtlijngebied ‘Ronde Put’, van brongebieden en valleigebied langs de bovenloop, en enkele moeras- en heidegebieden in de middenloop (De Zegge (eveneens vogelrichtlijngebied), Olensbroek, Snepkensvijver, Zwart Water, Lavendelven). Het gebied in de bovenloop is mede aangeduid wegens de grote structuurrijkdom van de diverse Nete’s met uitzonderlijke vispopulaties van Beekprik, Kleine en Grote modderkruiper en Rivierdonderpad. In het deelgebied Buitengoor bevindt zich de enige groeiplaats van Groenknolorchis te midden van een zeer waardevolle slenkvegetatie.

- Oppervlakte : 4.884 ha

- Voorgesteld voor volgende habitats, vissen, amfibieën en planten, telkens met vermelding van hun Natura 2000-code, waarbij het teken «* » aangeeft dat het een prioritaire habitat of soort betreft in de [zin] van voormelde Richtlijn:

Tabel 11 : habitatrichtlijngebied nr 20	
Habitats	
2330	Open grasland met <i>Corynephorus</i> - en <i>Agrostis</i> -soorten op landduinen
3110	Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten met amfibische vegetatie : <i>Lobelia</i> , <i>Littorellia</i> en <i>Isoëtes</i>
3130	Oligotrofe wateren van Midden-Europese en peri-alpiene gebied met <i>Littorella</i> - of <i>Isoëtes</i> -vegetatie of met eenjarige vegetatie op drooggevalen oevers (<i>Nanocyperetalia</i>)
3260	Drijvende <i>Ranunculus</i> -vegetatie van submontane en planitaire rivieren
4010	Noord-Atlantische vochtige heide met <i>Erica tetralix</i>
4030	Droge heide (alle subtypen)
6230*	Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems
6430	Voedselrijke ruigten
7140	Overgangs- en trilveen
7150	Slenken in veengronden (<i>Rhynchosporion</i>)
7210*	Kalkhoudende moerassen met <i>Cladium mariscus</i> en <i>Carex davalliana</i>
7230	Alkalisch laagveen
91E0*	Overblijvende of relictbossen op alluviale grond (<i>Alnion glutinoso-incanae</i>)
vissen	
1096	<i>Lampetra planeri</i> - Beekprik
1145	<i>Misgurnus fossilis</i> - Grote modderkruiper
1149	<i>Cobitis taenia</i> - Kleine modderkruiper
1163	<i>Cottus gobio</i> - Rivierdonderpad
amfibieën	
1166	<i>Triturus cristatus</i> - Kamsalamander
invertebraten	
1042	Gevlekte witsnuitlibel
planten	
1903	<i>Liparis loeselii</i> - Groenknolorchis

De verspreiding van de aanwezige soorten vormt voor deze voorttoets op passende beoordeling een leemte in de kennis.

[...]

5.1.4.3 Habitats

Aan de hand van de karteringseenheden van [de Biologische Waarderingskaart] kan een eerste indicatie worden gegeven naar welke habitats de aandacht in functie van instandhouding moet uitgaan.

In de omgeving van het grensgebied komt vegetatie voor binnen het habitatrichtlijngebied die beschreven wordt in één van de habitattypes:

- hr - verruigd grasland - vormt een onderdeel van het habitat 6430 (Voedselrijke ruigten)

- vn - nitrofiel alluviaal elzenbos - vormt een onderdeel van het habitat 91E0 (Overblijvende of relictbossen op alluviale grond)

Het PRUP maakt geen direct contact met deze vegetatie binnen de beschermde habitats. Tussen het onderzoeksgebied en de SBZ liggen woningen en wegen. Er is geen directe verbinding tussen beide gebieden. Het onderzoeksgebied is bovendien stroomafwaarts van de Vleminckloop gelegen ten opzichte van het habitatrichtlijngebied. Beide gebieden staan niet in verbinding met elkaar.

[...].”

Met betrekking tot de beoordeling van de effecten inzake de discipline fauna en flora vermeldt de screeningsnota wat volgt:

“Ruimtebeslag/ontwikkeling of teloorgang van natuurwaarden

Het onderzoeksgebied neemt ruimte in beslag die momenteel, naast wonen, voor agrarische activiteiten gebruikt wordt (referentiesituatie). Bij ontwikkeling van het volledige gebied voor woningbouw is er in vergelijking met de referentiesituatie een teloorgang van de natuurwaarden (verdwijnen van het bos). Het is wenselijk om het bosgebied in het zuiden van het onderzoeksgebied niet mee op te nemen voor de ontwikkeling van woningbouw, om zo niet aan het aaneengesloten stadspark/parkbos te raken. Het is beter om een ruimtelijk gebied te ontwikkelen, zonder belangrijke natuurwaarden aan te tasten.

In de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP kunnen maatregelen opgenomen worden om het groen karakter van het gebied zoveel mogelijk te behouden.

Rekening houdende hiermee, kan gesteld worden dat er in vergelijking met de referentiesituatie slechts een beperkte impact is op de natuurwaarden.

Het goedkeuren van het PRUP heeft bovendien geen impact naar ruimtebeslag/biotoopverlies binnen het habitatrichtlijngebied, gezien beide gebieden niet aan elkaar grenzen en mbt ruimtebeslag en natuurwaarden geen relatie met elkaar vertonen.

Verstoring door betreding

Ten aanzien van de referentiesituatie wordt het onderzoeksgebied verstoord door betreding als oorzaak van een woonontwikkeling. Betreding

kan door een ontwikkeling van het onderzoeksgebied niet worden vermeden. Binnen het onderzoeksgebied moet echter de zone in de onmiddellijke omgeving van de Vlemickloop en het zuidelijk gelegen bosgebied, worden gevrijwaard van betreding. Indien dit nageleefd wordt, worden geen significante effecten verwacht met betrekking tot betreding.

Het habitatrichtlijngebied staat niet rechtstreeks in verbinding met het onderzoeksgebied. Door de goedkeuring van het PRUP ontstaat er aldus geen gevaar voor betreding van de SBZ.

Verstoring van ecologische infrastructuur/versnippering

Het onderzoeksgebied sluit aan bij een groter geheel (zuidelijk gelegen stadspark), maar bevindt zich aan de rand van dit groter geheel te midden van een woonomgeving. Als aandachtspunt dient te worden meegegeven dat aandacht moet worden besteed aan het behoud en indien mogelijk de versterking van de reeds bestaande biologisch en ecologisch waardevolle houtkanten en perceelsrandbegroeiingen. Dit ter bevordering en het behoud van het gebied als stapsteen tussen verschillende gebieden met belangrijke natuurwaarden.

Bij naleving hiervan wordt de ecologische infrastructuur in vergelijking met de referentiesituatie niet negatief [beïnvloed].

Eutrofiëring

Door toepassing van milieureglementering i.v.m. lozingen kan ervan worden uitgegaan dat er geen indirecte impact van eutrofiëring kan ontstaan voor fauna en flora, (zie bodem en watersysteem)

Het onderzoeksgebied van het PRUP grenst niet aan de speciale beschermingszone en de waterloop die beide met elkaar verbindt watert af van de speciale beschermingszone richting onderzoeksgebied. Aldus wordt geen verstoring door eutrofiëring verwacht ten opzichte van de speciale beschermingszone.

Verstoring van de ecologische basiskwaliteit

Om de ecologische basiskwaliteit en biotoopdiversiteit na te streven, is het behoud van de ecologische infrastructuur een vereiste. Indien de lozingen in het onderzoeksgebied geen aanleiding geven tot vervuiling en indien aandacht wordt besteed aan de kleine landschapselementen binnen het onderzoeksgebied, dan kan worden gesteld dat de ecologische basiskwaliteit van dit gebied behouden blijft. In vergelijking met de referentiesituatie wordt door de goedkeuring van het PRUP het functioneren van de omgeving niet geschaad.

Het onderzoeksgebied vormt op dit moment deels een open ruimte met een aantal bospercelen en houtkanten en deels een ingevuld woongebied.

Het onderzoeksgebied is omgeven door een ingevulde woonzone en wordt in het zuiden begrensd door het stadspark.

Het onderzoeksgebied is in het noorden en in het oosten omgeven door een ingevulde woonzone. In het zuiden en het westen wordt het onderzoeksgebied begrensd door het stadspark Galbergen.

Het is onduidelijk welke functie dit onderzoeksgebied heeft voor de fauna binnen de speciale beschermingszone in de omgeving.

Doordat het onderzoeksgebied voor een groot deel omgeven is door woningen en ook al deels is ingevuld, wordt verwacht dat een bijkomende invulling geen negatieve gevolgen zal hebben op de ecologische

basiskwaliteit en niet voor biotoopverlies zal zorgen binnen het habitatrictlijngebied.

Toename van de geluidshinder

Geluidshinder is een effect op fauna en flora dat veroorzaakt wordt door de activiteiten binnen het onderzoeksgebied en door de vervoersbewegingen. Het geluid afkomstig van de activiteiten (wonen en aanverwanten) kunnen echter niet als hinderlijk worden beschouwd.

Door de goedkeuring van het PRUP is, in vergelijking met de referentiesituatie, een verhoging van de geluidsintensiteit te verwachten ter hoogte van het onderzoeksgebied. Deze geluidsproducerende activiteiten zijn beperkt omdat het bijkomend voorzien van verkeer van en naar dit gebied beperkt is (zie mobiliteit) en omdat de aan wonen verwante activiteiten niet bijzonder lawaaiproducerend zijn. De toename aan geluidshinder door de goedkeuring van dit PRUP wordt aldus niet significant beschouwd.

Gezien het onderzoeksgebied van het PRUP reeds omgeven is door woningen en het onderzoeksgebied niet rechtstreeks grenst aan de speciale beschermingszone, wordt verwacht dat er geen impact zal zijn op geluid in de speciale beschermingszone, door het goedkeuren van het PRUP.

Visuele hinder ten opzichte van SBZ

Gezien het onderzoeksgebied van het PRUP reeds omgeven is door woningen en het onderzoeksgebied niet rechtstreeks grenst aan de speciale beschermingszone, wordt verwacht dat er geen visuele verstoring of lichthinder zal zijn ten opzichte van de speciale beschermingszone, door het goedkeuren van het PRUP.

Instandhouding habitats binnen SBZ

Aangezien het onderzoeksgebied niet binnen de speciale beschermingszone is gelegen, worden geen onmiddellijke bedreigingen verwacht door de goedkeuring van het PRUP voor de instandhouding van de aanwezige soorten.

Conclusie en remediërende maatregelen

Het ontwikkelen van het onderzoeksgebied heeft in beperkte mate invloed op fauna en flora die beperkt [blijft] tot het onderzoeksgebied zelf. Deze effecten worden beschouwd als niet significant mits het nemen van volgende (essentiële) maatregelen:

- Het niet opnemen van het meest zuidelijke gedeelte van het onderzoeksgebied voor woningbouw.
- Een strook naast de Vleminckloop vrijwaren van bebouwing, bij opvulling van het noordoostelijk gelegen restgebied. → = wettelijk voorziene ruimingsstrook langs beide zijden toepassen.

Aanbeveling

Gebruik maken van streekeigen beplanting in nieuwe openbare groenvoorzieningen. Deze groenvoorzieningen kunnen bijdragen in een groene overgang naar het stadspark en voor een ecologische verbindingsfunctie tussen gebieden met natuurwaarden.

Conclusie nabijheid habitatrictlijngebied.

Een ingreep heeft significant negatieve gevolgen op een speciale beschermingszone indien deze een verslechtering van de algemene kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van de soorten met zich meebrengt of één soort verstoort waarvoor de zone werd aangewezen. De

uiteindelijke significantie moet worden vastgesteld in functie van de bijdrage die de onderzochte zone levert aan het Natura 2000 netwerk. De significantie van de eventuele negatieve effecten op de te beschermen habitats en soorten wordt dus beoordeeld in vergelijking met de totale speciale beschermingszone.

Voor het Habitatrictlijngebied werden een aantal te beschermen habitats opgegeven. Deze worden ten opzichte van de referentiesituatie niet significant aangetast.

Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden dat het PRUP niet leidt tot geen betekenisvolle aantasting van de te beschermen habitats en soorten.”

11. Het middel richt zich op twee elementen uit het geheel van de voorgaande gegevens en beoordeling.

Een eerste is de “leemte in de kennis” in verband met de verspreiding van de aanwezige soorten. In de tweede plaats wordt het met betrekking tot de mogelijke “verstoring van de ecologische basiskwaliteit” “onduidelijk” genoemd “welke functie het onderzoeksgebied heeft voor de fauna binnen de speciale beschermingszone in de omgeving”. Verzoeker leidt uit een en ander af, zonder meer, dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten.

Hij gaat er zodoende al te gemakkelijk aan voorbij dat het hiaat in de kennis niet de soorten betreft die in het habitatrictlijngebied aanwezig zijn, maar alleen hun verspreiding aldaar. Bovendien negeert verzoeker totaal de argumentatie in de screeningsnota om hoe dan ook geen negatieve gevolgen inzake de ecologische basiskwaliteit en biotoopdiversiteit te verwachten: de ecologische basiskwaliteit van het onderzoeksgebied blijft behouden als de lozingen in het gebied niet tot vervuiling leiden en er aandacht wordt besteed aan de kleine landschapselementen binnen het onderzoeksgebied; ook zal er geen biotoopverlies in het habitatrictlijngebied zijn doordat het onderzoeksgebied voor een groot deel omgeven is door woningen en doordat het ook al gedeeltelijk is ingevuld.

Waar aldus mag worden verwacht dat er niet te vrezen valt voor biotoopverlies binnen het habitatrictlijngebied én dat de ecologische basiskwaliteit van het onderzoeks- of plangebied gehandhaafd blijft, is het voor

de deugdelijkheid van de screening zonder wezenlijke relevantie hoe precies de verspreiding van de aanwezige soorten in het habitatrichtlijngebied zich voordoet en welke functie het plangebied exact vervult voor de fauna in het habitatrichtlijngebied. Alleszins maakt verzoeker niet concreet aannemelijk dat het anders zou zijn.

12. In de gegeven omstandigheden blijkt niet dat, ondanks de meer vermelde leemte en onduidelijkheid, in de screeningsnota ten onrechte is geoordeeld dat het PRUP niet leidt tot een betekenisvolle aantasting van de te beschermen habitats en soorten.

Het eerste middelonderdeel is ongegrond.

13. Het tweede onderdeel bouwt wezenlijk voort op het eerste. Namelijk wordt volgens verzoeker in het ontheffingsbesluit van 5 augustus 2010 verkeerdelijk geconcludeerd, op grond van de screeningsnota, dat er geen significante effecten te verwachten zijn.

Uit de bespreking van het eerste middelonderdeel volgt evenwel dat het niet wordt bijgevalen en dat derhalve niet blijkt dat de beslissing van de dienst Mer “kennelijk onredelijk” tot stand gekomen is.

Ook het tweede middelonderdeel is ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van verzoeker

14. In een derde middel voert verzoeker de schending aan van artikel 4.1.4, § 2, 3°, DABM en het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat de screeningsnota enkel raadpleegbaar was via het internet en verzoeker er geen kennis van heeft kunnen nemen. Belanghebbenden die niet over internet

beschikken, kunnen niet nagaan of het PRUP in overeenstemming is met de conclusies van het MER.

Beoordeling

15. Daargelaten of “de actieve openbaarheid” bedoeld in artikel 4.1.4, § 2, 3°, DABM van toepassing is buiten het geval waarin de opmaak van een MER vereist is en namelijk ook in geval van een ontheffingsbeslissing van de dienst Mer, moet volgens het auditoraatsverslag alleszins worden aangenomen dat de screeningsnota ten tijde van het openbaar onderzoek op het gemeentehuis ter inzage heeft gelegen.

Waar reeds in het auditoraatsverslag werd vastgesteld dat verzoeker niet het tegendeel aantoont, moet thans bovendien worden vastgesteld dat hij dat evenmin doet in zijn laatste memorie.

16. Het middel mist bijgevolg grond.

D. Vierde middel

17. Verzoeker deelt in de memorie van wederantwoord mee afstand te doen van het vierde middel.

E. Vijfde middel

Standpunt van verzoeker

18. Een vijfde middel voert de schending aan van artikel 2.2.2, § 1, 2°, VCRO, het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat het stedenbouwkundig voorschrift “6. Mobiliteit en verkeersleefbaarheid” geen rechtszekerheid verschaft over de rechtstoestand van de gronden die binnen het beheersingsgebied van het uitvoeringsplan gelegen zijn en de betrokken eigenaars

voor onbepaalde tijd in het ongewisse laat omtrent de mogelijke ontwikkeling van het goed.

Beoordeling

19. Artikel 6 van de stedenbouwkundige voorschriften van het bestreden PRUP vangt als volgt aan:

“De ontsluiting van het bestemmingsverkeer kan gebeuren via de op het grafisch plan aangeduide ontsluitingspunten. Het perceel waarop een dergelijk ontsluitingspunt voorzien is, kan pas ontwikkeld worden na aanleg van de ontsluitingswegen of indien na volledige ontwikkeling van deze zone blijkt dat het ontsluitingspunt niet meer kan bijdragen aan beter ontsluiting van de zone, hetzij voor gemotoriseerd verkeer, hetzij voor de zachte weggebruiker.”

Het besproken middel oefent hierop kritiek uit dat het moment waarop, na volledige ontwikkeling van de zone, zal blijken dat het ontsluitingspunt niet meer kan bijdragen tot een betere ontsluiting van de zone, en dus het moment waarop de betrokken percelen kunnen worden ontwikkeld, onbepaald en onzeker is.

20. Het blijkt niet dat verzoeker, die ter verantwoording van zijn belang bij voorliggend beroep louter aanvoert dat zijn grond wordt herbestemd van woonuitbreidingsgebied naar groenzone, eigenaar is van een perceel dat in overdruk is aangewezen als een plaats waar eventueel in een ontsluiting, al dan niet beperkt tot langzaam verkeer, kan worden voorzien.

Het brengt de verwerende partijen ertoe vragen te stellen naar het belang van verzoeker bij het middel. Ook volgens de auditeur rijst die vraag. Verzoeker laat niettemin zowel in de memorie van wederantwoord als in de laatste memorie na er een antwoord op te geven.

In die omstandigheden stelt de Raad van State vast dat de in het middel gewraakte onzekerheid of onzorgvuldigheid geen enkel gevolg voor de

situatie van verzoeker heeft en hem op geen enkele wijze schaadt, zodat hij wordt geacht geen belang te hebben bij het aanvoeren ervan.

F. Zesde middel

Standpunt van verzoeker

21. Verzoeker leidt een zesde middel af uit de schending van artikel 2.2.2, § 1, 2°, VCRO, het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, doordat er in het grafisch plan sprake is van meerdere al dan niet alternatieve, indicatieve aanduidingen van mogelijke ontsluiting, zodat de exacte ontsluiting niet vaststaat ofschoon die ontsluiting een essentieel element is van het plan en op rechtszekere wijze in het plan zelf geregeld moet worden.

Beoordeling

22. Het grafisch plan van het bestreden PRUP toont in overdruk de indicatieve aanduiding van vier plaatsen “waar een [algemene] ontsluiting kan worden voorzien” en vier plaatsen “waar mogelijk een ontsluiting voor langzaam verkeer kan worden voorzien”. Daarbij wordt toegelicht dat de aanduiding “gebeurt om te vermijden dat de zone door het ontbreken van ontsluitingsmogelijkheden met het omliggende wegennet niet ontwikkelbaar zou zijn. Ontsluiting blijft echter steeds mogelijk op andere percelen”. Wat specifiek de algemene ontsluiting betreft wordt in de toelichting vermeld dat het aantal ontsluitingen op het grafisch verordenend plan moet worden beschouwd als een minimum.

23. Volgens verzoeker is dit onvoldoende rechtszeker. De Raad van State deelt niet die mening.

Blijkens de toelichtingsnota (pp. 19 en 20) heeft de plannende overheid er zich goed rekenschap van gegeven dat mobiliteit en bereikbaarheid “belangrijke aandachtspunten” zijn. In dat kader is het wenselijk bevonden om in

meerdere ontsluitingspunten te voorzien waardoor het bestemmingsverkeer zich kan opsplitsen naar de verschillende invalswegen en om een netwerk te realiseren voor voetgangers en fietsers in relatie met de omgeving.

Opdat hieraan in elk geval kan worden tegemoetgekomen en opdat niet finaal zou moeten worden vastgesteld dat er niet de nodige ontsluitingsmogelijkheden zijn, is door de plannende overheid voor alle zekerheid alvast gekozen voor de aanduiding in overdruk op het grafisch plan van een minimumaantal punten, waarlangs de ontsluiting hoe dan ook kan en mag gebeuren.

Deze waarborg waarin het plan en de stedenbouwkundige voorschriften inzake de ontsluiting van, inzonderheid, de zone voor stedelijke woonprojecten voorzien, schendt naar het oordeel van de Raad van State niet het beginsel van de rechtszekerheid en het zorgvuldigheidsbeginsel. Integendeel verschijnt hij als het resultaat van een zorgvuldige voorbereiding en afweging van de betrokken gegevens, die ertoe strekt op een voldoende evenwichtige manier de vereiste van rechtszekerheid met een zekere flexibiliteit te verzoenen. Niet onterecht merken de verwerende partijen in hun memories van antwoord op dat het “net van goed bestuur [getuigt] om nuttige ontwerp mogelijkheden niet bij voorbaat te hypothekeren door reeds alle ontsluitingen voor te schrijven indien de verkeersafwikkeling en/of de goede ruimtelijke ordening dit niet vereisen en evenwaardige oplossingen mogelijk zijn.”

24. Het middel is alleszins als ongegrond te verwerpen.

G. Zevende middel

Standpunt van verzoeker

25. Volgens een zevende middel zijn artikel 1.1.4 VCRO en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden doordat niet blijkt waarom er geen rekening

is gehouden met het advies van de afdeling Bos en Groen of waarom ervan afgeweken werd.

Beoordeling

26. Verzoeker staft het middel in zijn verzoekschrift louter met excerpten uit het ongunstig advies van het agentschap voor Natuur en Bos van 1 december 2009.

Dit advies, uitgebracht naar aanleiding van de ontvangst van het “verzoek tot raadpleging” in het kader van een onderzoek tot milieueffectrapportage, is evenwel gevolgd door het advies van 31 januari 2011, waarin werd geschreven:

“De essentiële maatregelen uit de conclusie onder het luik Fauna en Flora van het verzoek tot raadpleging (screening op de milieueffecten) zijn grotendeels verwerkt in het PRUP. De zuidelijke tip van het plangebied wordt herbestemd naar randstedelijk parkgebied.

Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos is gunstig. Bijkomend is volgende aanvulling wenselijk:

Volgens de tekst (Ruimtelijke krachtlijnen en Inrichtingselementen) p.33 wordt de vrijwaring van de beekvallei als doorsnijding/corridor door het plangebied vooropgesteld. Er is ook opgenomen dat: De beekvallei moet hierbij ingericht worden als een parkje. Natuurlijke uitstraling van de beekvallei, meandering en beekbegeleidend groen moet behouden en zelfs versterkt worden.

Dit is positief. Maar bij de stedenbouwkundige voorschriften in artikel 3 ‘strook voor waterloop’ geeft men enkel aan dat een zone van minimaal 5 meter naast beide oevers van deze waterloop vrij moet blijven van enige vorm van bebouwing en verharding en natuurlijk ingericht moet worden. Om beekbegeleidend groen/parkje te kunnen realiseren rond de waterloop is het wenselijk één bredere strook aan te duiden rond de Vlemincksloop.”

27. Het citaat wijst uit dat het agentschap finaal geen ongunstige opmerkingen overhoudt die van aard kunnen zijn een bijkomende motivering noodzakelijk te maken ingeval er geen gevolg aan wordt gegeven. Er rest alleen nog een vrijblijvende raadgeving.

Tevergeefs leidt verzoeker uit de eerste zin van het citaat (“grotendeels verwerkt”) af dat er nog essentiële maatregelen zijn die te verwerken blijven. Daargelaten nog dat geenszins wordt verduidelijkt om welke maatregelen het dan wel zou gaan, strookt die zienswijze hoe dan ook niet met het uiteindelijke advies van het agentschap: gunstig, met één suggestie tot aanvulling.

28. Het middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achtentwintig maart 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust